

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2002

CENTRUM PRO RODINU
A SOCIÁLNÍ PÉČI

Josefská 1, 602 00 Brno, tel./fax: +420 542 217 464

OBSAH

PŘEDSTAVENÍ ORGANIZACE	2
10. VÝROČÍ ORGANIZACE	3
TÝDEN PRO RODINU	4
ČINNOST V ROCE 2002	6
CO JE U NÁS NOVÉHO	6
KLUB PRO RODIČE A PŘÁTELE HYPERAKTIVNÍCH DĚTÍ	6
ŠKOLA PARTNERSTVÍ	6
KLUB OSAMĚLÝCH RODIČŮ	6
KURZ PRO NASTÁVAJÍCÍ RODIČE	7
BĚŽNÉ PROGRAMY	7
RODIČOVSKÁ UNIVERZITA	7
PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST NA ŠKOLÁCH	7
PROGRAMY PRO OSAMĚLÉ RODIČE S DĚTMI	8
REKREAČNĚ-VZDĚLÁVACÍ POBYTY	9
PROGRAMY PRO MAMINKY	9
VZDĚLÁVÁNÍ VEDOUČÍCH KLUBŮ A LEKTOREK KROUŽKŮ	10
CVIČENÍ	10
KURZY PRO SNOUBENCE	11
PORADNA – DOPROVÁZENÍ RODIN V KRIZI	11
PROGRAMY PRO SENIORY	11
VZDĚLÁVÁNÍ DOBROVOLNÝCH SPOLUPRACOVNÍKŮ	12
OTEVŘENÉ AKCE	13
KULTURNÍ AKCE	14
PROJEKT „KROK ZA KROKEM“	14
CO PŘIPRAVUJEME	16
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2002	17
INFORMACE O ORGANIZACI	18
PODĚKOVÁNÍ	20

PŘEDSTAVENÍ ORGANIZACE

Centrum pro rodinu a sociální péči vzniklo 1. 6. 1992 jako nestátní nezisková organizace a jejím zřizovatelem se stalo Biskupství brněnské.

Posláním CRSP je pomáhat rodinám v jejich úsilí být dobrým místem pro výchovu dětí a podporovat instituci rodiny ve společnosti.

Chtěli bychom našimi programy přispět k tomu, aby se rodiny vzájemně setkávaly, pomáhaly si a dostávaly takovou podporu, kterou pokládají za užitečnou.

Nabízíme svoje síly a zkušenosti při rozvíjení spolupráce mezi úřady a rodinnými aktivitami.

Přáli bychom si, aby se služby rodinám staly běžnou součástí sociálních a rozvojových programů obcí, měst a samosprávných celků.

OHLASY Z NAŠICH AKCÍ:

Jsem moc ráda, hlavně kvůli dětem, že mohly zažít a pocítit, že si lidé dokáží vzájemně pomáhat, že jsou k sobě ohleduplní a přátelští.

Pobyt nám pomohl dát se jako rodina znovu dohromady.

Klub maminek je pro mě místo, kde se mohu rozdělit o své starosti, načerpat inspiraci a navázat přátelství.

Jsem ráda, že se nescházíme jen v rámci klubu pro osamělé rodiče, ale někdy si zavoláme a jdeme o víkendu na výlet. Už nemusíme chodit jen sami dva.

10. VÝROČÍ ČINNOSTI

JAK TO VŠECHNO ZAČALO?

Před 12 lety jelo několik rodin spolu na dovolenou s tím, že si připraví společný program. Toto úsilí nezůstalo bez odměny. Rodiče i děti odjížděli s pocitem plně prožitě dovolené. Někteří byli natolik nadšeni, že přemýšleli dál.

Tak v Brně vzniklo v roce 1990 Centrum pro rodinu a sociální péči. V roce 1992 jsme svoje nápady vtiskli do stanov a byli jsme biskupem brněnským oficiálně zřízeni. Veškeré zařizování a programy ležely na 2 lidech, kteří ještě dnes vzpomínají na to, jak po pracovní době ve 23.00 hod. rozmotali v kanceláři karimatky a šli spát. Zdá se Vám to mírně protirodinné? Máte pravdu, ale začátky už takové bývají a z prvotního gejzíru energie pak ještě žijí další generace následovníků a zdárně rozvíjejí to, co bylo zaseto.

A JAK NÁŠ START POPISUJÍ PRVNÍ PRACOVNÍCI?

„Ráda na tyto začátky činnosti Centra vzpomínám. Měly neopakovatelnou atmosféru plnou tvůrčího nadšení. Sídlii jsme sice v provizorních prostorách na Petrově, ale i to mělo svoje kouzlo. Něco pěkného vznikalo.“

„Podpoření úspěchem prvních akcí Centra jsme v roce 1991 oplývali nadšením, energií a hlavně nápady. Niagarské vodopády vedle nás byly pouhý šum! Ve společnosti byl doslova hlad po našich akcích, kterých se v době totality nedostávalo, takže i naše první krůčky na nejistém terénu, které nebyly vždy dokonalé, byly přijímány.“

JAK JE TO NYNÍ?

Celoročně běží 17 typů programů a celkově se našich akcí v roce 2002 zúčastnilo 14 083 zájemců. Za celých 10 let to bylo zhruba 60 000 rodičů a dětí.

V letech 1995–2002 jsme pomohli založit 25 klubů maminek v Jihomoravském kraji. Na kursech akreditovaných MŠMT jsme vyškolili **267 lektorek** programů pro kluby maminek v celé ČR.

Během prázdninových pobytů rodin s dětmi se na **29 týdenních turnusech** v roce 2002 vystřídalo 425 rodin, což je 1674 osob.

Celoměstských akcí pro veřejnost (Den pro rodinu, Strašidylka ze Špilberku, Cesta kolem světa) se každoročně účastní 4–6000 rodičů a dětí.

Postupně se nám podařilo vytvořit ucelený systém programů od přípravy na manželství až po seniorské aktivity.

Sami nad tím kroutíme hlavou a říkáme si: „Kde se to zastaví?“ Naším cílem totiž je, aby byl prostor pro neformální kontakty a programy se odehrávaly v příjemném rodinném duchu. Je pravda, že dodržet tuto zásadu na Dni pro rodinu v ZOO, kterého se pravidelně účastní 2–3 tisíce lidí, se může zdát nemožné. Kupodivu je tomu naopak. Rodiny jsou k sobě přitahovány silami vzájemného porozumění a potřebou sdílení nejistot i radostí s dětmi. To vše navzdory tomu, že kolik je rodin, tolik je různých rodinných stylů.

JAK JSME OSLAVOVALI

TÝDEN PRO RODINU

12.–19. 5. 2002

pořádaný k 10. výročí založení Centra pro rodinu a sociální péči v Brně

Desetileté působení CRSP v městě Brně a Jihomoravském kraji chceme připomenout akcemi, které se uskutečnily v týdnu 12. až 19. 5. 2002. Zároveň chceme zvýraznit datum 15. 5., které bylo vyhlášeno OSN jako Den rodiny.

Záštitu nad celým týdnem převzal hejtman Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránek, primátor města Brna RNDr. Petr Duchoň a brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle.

DOPROVODNÉ AKCE:

Čtvrtek 9. 5. 2002 Tisková konference o Týdnu pro rodinu

10.00 hod., Petrov 2

Neděle 12. 5. 2002 Hrajeme si staletími

soutěžní odpoledne pro rodiče s dětmi o tom, jak si hráli děti i dospělí od pravěku až po současnost v lesích okolo sídliště Kohoutovice v Brně. Odpoledne se zúčastnil hejtman Jihomoravského kraje. Účast 515 dětí a rodičů.

Pondělí 13. 5. 2002 Konference „Jak se žije rodině?“

od 13.30 – do 17.00 hod., sál Moravského zemského muzea, Zelný trh 8

Přednášející: PhDr. Josef Zeman, CSc. Prof. PhDr. Ivo Možný, PhDr. Milada Rabušicová Dr., úvodní vystoupení: biskup Mons. Vojtěch Cikrle a primátor RNDr. Petr Duchoň.

Takto zaměřená konference byla první svého druhu v městě Brně a účast odborné veřejnosti byla nad očekávání dobrá. Zvláště cenné bylo, že se zde potkali psychologové, sociální pracovníci, pedagogové a politici. Ukázalo se tak, že rodinná politika a péče o rodinu musí být založena na vzájemné spolupráci. Jinak mohou mít opatření pro rodinu jen dílčí úspěchy. Celkem se konference zúčastnilo 86 zájemců.

Středa 15. 5. 2002 Zahájení fotografické výstavy „Jak se žije rodině?“

15. 5. – 5. 6. 2002

Výstavou fotografií několika autorů jsme ilustrovali posun v hodnotách a stylech rodinného života během posledních 12 let. Na výstavě se sešlo 77 fotografií od 16 autorů.

Slavnostní vernisáže se zúčastnilo asi 120 zájemců včetně náměstka primátora ing. Rostislava Slavotínka, brněnského biskupa a manželky primátora.

Celkově výstavu navštívilo 462 návštěvníků. Výstava se konala v Galerii Jižní křídlo Nové radnice. Nad výstavou převzal záštitu primátor města Brna a byla podpořena Ministerstvem kultury.

Neděle 19. 5. 2002 Slavnost v ZOO

Dopoledne od 10 hod. soutěže pro rodiny, odpoledne od 14 hod. hlavní program. Vystoupili: Divadlo Husa na provázku, folková skupina Cymbelín, písničkář Petr Skoumal, francouzský šansoniér Joel Bros a Jana Svobodová.

A KDO NÁM POPŘÁL?

Byli jsme překvapeni, kolik lidí na nás myslí. Za všechny pozdravy vybíráme:

*Milé maminky, milí tatínkové,
milí přátelé z Centra pro rodinu a sociální péči,*

přeji na začátek tohoto setkání „na dálku“– pokoj vám!

*Pokoj v srdci má člověk tehdy, najde-li životní jistotu a oporu.
Jistotu pro současnost i pro budoucnost.
Jistotu v dnešním, většinou uspěchaném a stresujícím způsobu života.
Jistotu ve svých trápeních, bolestech a zraněních.
A tou největší a trvalou jistotou je Ježíš Kristus.*

*Proto, když vám přeji pokoj, přeji vám život s ním.
V tomto pokoji se rozpouštějí naše hříchy, slabosti a nedostatky.
V tomto pokoji najdeme sílu k překonání smutku, zoufalství a beznaděje.
V tomto pokoji je ukryta budoucnost našich dětí.
V tomto pokoji mohou manželé znovu najít a oživit svůj společný život.
V tomto pokoji mohou staří a nemocní přijmout své kříže a úžasným způsobem je zhodnotit.
V tomto pokoji můžeme rozvinout dar svobody.
V tomto pokoji roste naše touha po spojení s Ježíšem skrze svátosti.
A jenom v tomto pokoji se můžeme stát solí země a světlem světa.*

Toto všechno mám na mysli, když vás dnes, při příležitosti 10. výročí založení brněnského Centra pro rodinu a sociální péči, s radostí zdravím pozdravem: Pokoj vám!

Ze srdce vám všem žehná

*Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle
biskup brněnský*

„Na závěr dopisu bych Vám chtěl, v souvislosti s 10. výročím založení Centra pro rodinu a sociální péči v Brně, poděkovat za Vaši práci pro upevňování a zkvalitňování vztahů v rodinách a současně popřát mnoho úspěchů, radosti, pohody a hezkých zážitků při akcích, které pro rodiny pořádáte.“

*Ing. Stanislav Juránek
hejtman Jihomoravského kraje*

ČINNOST V ROCE 2002

V rámci našich programů se podařilo navázat úzkou spoluprací s řadou školských zařízení (školský úřad města Brna, pedagogické centrum, FSS MU, mateřské a základní školy) a jiných institucí (pedagogicko-psychologické poradny, zdravotnická zařízení).

Tím jsme docílili vysokou odbornost našich programů a zároveň neztratili otevřenost a bezprostřednost při kontaktu s rodinami.

Mnohá setkání se stala místem integrace rodin s postiženými dětmi, osamělých maminek s dětmi a rodin nefunkčních. Otevřenost programů umožňovala navázání neformálních kontaktů, které spolu s odbornou informovaností a péčí naší nebo jiných institucí vytvářejí účinnou pomoc.

CO JE U NÁS NOVÉHO

KLUB PRO RODIČE A PŘÁTELE HYPERAKTIVNÍCH DĚTÍ

Tento klub vznikl v lednu 2002 z podnětu rodičů neklidných dětí, kteří cítili potřebu vzájemně se setkat a podělit se o svoje radosti, starosti a zkušenosti.

V prvním pololetí jsme se zaměřili na informování rodičů o fenomenu neklidu a hyperaktivity (návštěvnost 50–120 účastníků). Od října 2003 se činnost klubu rozdělila na dva programy: 1. pokračovala přednášková činnost, 2. začala pravidelně pracovat svépomocná skupina rodičů.

Kvalitní realizaci projektu napomohla smlouva o spolupráci s Centrem výzkumu vývoje osobnosti a etnicity při Fakultě sociálních studií MU Brno. Garanty projektu se stali Prof. Vladimír Smékal a Mgr. Lenka Lacinová. Díky nasazení koordinátorky projektu Petry Škrdlíkové došlo ke spolupráci s mnoha institucemi a školskými zařízeními v Jihomoravském kraji.

počet přednášek: 10   počet účastníků: 540
počet klubových setkání: 6   počet účastníků: 15
koordinátorka programu: Petra Škrdlíková a Mgr. Lenka Lacinová PhD.

ŠKOLA PARTNERSTVÍ

V posledním čtvrtletí 2002 proběhly dva víkendy Školy partnerství. Program je určen mládeži od 16 let a jeho smyslem je pomáhání při orientaci v partnerských vztazích, podávání objektivních informací a umožnění otevřené diskuse a zvýraznění odpovědnosti mladých lidí za svůj život.

Jedná se o cyklus 4 víkendů, které proběhly formou diskusí a zážitkových programů na jednotlivá témata (sexuality, vývoj osobnosti, svoboda a odpovědnost, partnerské vztahy aj.).

počet víkendů: 2
počet účastníků: 28

KLUB OSAMĚLÝCH RODIČŮ

Svépomocná skupina moderovaná rodinným poradcem, určená pro ty, kteří se obtížněji vyrovnávají se svou situací a vyžadují dlouhodobou podporu. Klubové setkání se skládá z odborné přednášky podle potřeb účastníků a besedy. Je zajištěno hlídání dětí.

Roční provoz klubu a stoupající zájem můžeme považovat za úspěch. Rodiče získávají odvahu řešit svoje problémy – začínají pracovat, zapojují se do společenského života, řeší bytové otázky apod. To je velkou měrou způsobeno vznikajícími neformálními kontakty mezi účastníky, což má význam hlavně pro sociálně méně šikovné maminky. Maminky často uvádějí, že se jim dostalo potřebné pomoci.

počet klubových setkání: 14
počet účastníků: rodičů: 138   dětí: 108

KURZ PRO NASTÁVAJÍCÍ RODIČE

Přestože je dnes možnost získat množství informací o období těhotenství, přetrvává u nastávajících rodičů značná nejistota, jak to všechno bude. Ve spolupráci s brněnskými porodnicemi jsme nabídli čtyřdílňný kurz a zájem nás mile překvapil. Každého kurzu se účastní kolem 20 rodičů, velmi často celé rodičovské páry. Podle ohlasů se potvrzuje, že kromě kvalitních informací je třeba prostor ke sdílení a vyjádření nejistot v klidném prostředí.

počet kurzů: 5
počet účastníků: 126

Běžné programy

RODIČOVSKÁ UNIVERZITA – semináře a přednášky pro manžele a rodiče

V tomto roce se přednášková činnost specializovala. Probíhala jednak formou celodenních seminářů a jednak formou obvyklých večerních přednášek a kurzů. Proběhly semináře zaměřené na bezdětné páry, na životní situaci matek na mateřské dovolené a semináře zaměřené na výchovu od předškolního věku až po dospívání, komunikaci mezi partnery, konfliktní situace. Přednášková činnost probíhala na území Jihomoravského kraje (Hustopeče, Znojmo, Radešínská Svratka, Hodonín, Hluboké Mašůvky, Osová Bitýška, Ostrovačice, Moravské Prusy, Valašské Meziříčí). Centrum pro rodinu se také zúčastnilo 8krát vysílání Českého rozhlasu Brno a Radia Proglas.

počet seminářů: 26
počet účastníků: 1254

PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST NA ŠKOLÁCH

V rámci předmětu rodinná výchova se uskutečnilo několik přednášek s diskusí na základních školách v Brně pro žáky 8. a 9. tříd. Školy mají nadále zájem spolupracovat. Problém je spíše ve vytíženosti pracovníků Centra pro rodinu. Tento typ přednáškové činnosti však považujeme za velmi užitečný.

počet přednášek: 9
počet účastníků: 360

PROGRAMY PRO OSAMĚLÉ RODIČE S DĚTMI

Jsou určeny těm, kteří z různých důvodů (rozvodu, ovdovění, svobodné maminky) vychovávají své děti sami. Zvláště maminky jsou ve špatném psychickém stavu, často bez zájemů potřebných sociálních kontaktů. Nemají odvahu řešit svoje problémy (práce, finance, výchovné potíže), což je umocněno pocitem bezmocnosti, nepochopení od těch, kteří neprožívají stejnou realitu, a nízkou sebedůvěrou.

Programy mají 4 navzájem provázané části:

1. Víkendová setkání

Jsou určena rodičům, kteří aktuálně zvládají novou životní situaci a potřebují se zorientovat. Po celou dobu pobytu byla možnost osobních rozhovorů s rodinným poradcem, sociální pracovnící, duchovním a pedagogickou pracovnící. Stále častěji přicházejí maminky s postiženými dětmi, což zvyšuje náročnost organizace víkendů. Děti osamělých rodičů často trpí poruchami učení a chování. Proto jsme zařadili účast speciálního pedagoga. Jsou zařazeny přednášky a besedy o posílení sebeúcty, působení změn na rodinný systém a zvládání porozvodové situace.

Podle ankety si matky cení nejvíce možnosti individuálních rozhovorů bez návštěvy poradny, vzájemné sdílení a vytržení ze stereotypu celodenní péče o děti (dopolední samostatný program pro děti). Získávají tak potřebný nadhled při důležitých rozhodnutích – nástup do práce, kontakt dětí s bývalým partnerem apod.

počet víkendů: 2

počet účastníků: rodičů: 25   dětí: 38

počet dobrovolných spolupracovníků: 4

počet odborných spolupracovníků: 6

2. Integrovaní programy

Týdenní pobyt pro osamělé matky a maminky na MD, návštěva klubů maminek, společné pobyty s rodinami. Zde je kladen důraz na integraci, aby se zamezilo sociální izolaci osamělých rodičů a jejich dětí. Zveme maminky z domovů pro matky v tísní. Dochází zde k navázání přátelských kontaktů mezi účastníky, které často pokračují během roku, což je pro sociální jistotu a začlenění osamělých rodičů velmi důležité.

počet týdnů: 1

počet účastníků: rodičů: 35   dětí: 84

počet dobrovolných spolupracovníků: 4

počet odborných spolupracovníků: 4

3. Klub osamělých

viz „Co je u nás nového“

4. Poradna

Individuální konzultace s rodinným poradcem zaměřené na doprovázení osamělých rodičů a problémy s výchovou dětí v neúplné rodině. Poradnu zajišťuje rodinný poradce MUDr. Jana Hájková. Ve většině případů se podařila intervence vedoucí k pozitivní změně v životě klienta a jeho rodinného systému.

počet konzultací: 34
počet klientů: 34
koordinátorka programů: Marcela Ondrůjová

REKREAČNĚ-VZDĚLÁVACÍ POBYTY

Smyslem těchto pobytů je vzájemné setkání rodin, porovnání různých rodinných stylů, společné zážitky při hrách, soutěžích, výletech a jiných programech, čas na sebe, příležitost být jako rodina spolu. To vše umocněno změnou prostředí vyvolává v rodinném systému možnost potřebné změny nebo naopak utvrzení toho, co dobře funguje. Večery jsou věnovány společným besedám o výchově, komunikaci a rodině v jednotlivých fázích.

Těchto pobytů se účastní na doporučení odborů péče o rodinu také rodiny sociálně slabé a dysfunkční, které jsou schopny v kontaktu se zdravými rodinami naučit se novým stylům při výchově a vzájemné komunikaci.

počet týdenních pobytů: 29
počet účastníků: rodin: 476   účastníků: 1774
počet dobrovolných spolupracovníků: 24

PROGRAMY PRO MAMINKY

Maminky na mateřské dovolené plní úlohu, ve které je nedokáží zastoupit žádné instituce. Mateřství chápeme jako poslání a povolání na „plný úvazek“, a tak se snažíme podpořit ty, které se pro tuto cestu rozhodly.

Kluby maminek

Jsou místem navázání sociálních kontaktů v období celodenní péče o malé dítě tzv. „mateřské dovolené“ a svou otevřeností a nabízenými programy se stávají tvůrci místní rodinné sítě – nenápadného, ale pevného přediva vzájemné pomoci, podpory a povzbuzení mezi jednotlivými rodinami.

Oblíbené jsou společné aktivity s dětmi jako výtvarné tvoření, společné zpívání, výlety, pohybová výchova a cvičení maminek s dětmi. Děti předškolního věku mají možnost zapojení do skupiny svých vrstevníků a setkání se s jinou než rodičovskou autoritou. Děti handicapované jsou zde přijímány bez problému.

Centrum pro rodinu pomáhá při vzniku nových klubů maminek, připravuje kurzy pro vedoucí klubů a jednotlivých kroužků, stará se o reklamu a vydává souhrnnou programovou nabídku jednotlivých klubů, vede databázi lektorů a koordinuje společné akce.

počet klubů maminek: 21
počet stálých maminek a dětí: 680
počet setkání: 499

POBYTY PRO MAMINKY NA MD

Tento typ programů umožňuje intenzivnější kontakt maminek na MD, navázání nových přátelství a činnost, kterou klubová setkání pro časové omezení neumožňují. Vedoucí klubů zde mohou načerpat pod odborným vedením nové dovednosti ve výtvarných technikách a v přípravě her pro děti.

počet týdenních pobytů: 2

počet účastníků: 58

VZDĚLÁVÁNÍ VEDOUČÍCH KLUBŮ A LEKTOREK KROUŽKŮ

5. 1. Výtvarný seminář pro lektorky klubů maminek a učitelky MŠ s akreditací MŠMT. 19 účastnic.
6. 4. Seminář pro vedoucí klubů maminek – Motivace a tvořivost dospělých. 12 účastnic.
20. 4. a 16. 11. Semináře pro lektorky cvičení rodičů s dětmi s akreditací MŠMT. Přijelo 28 a 27 účastnic z celé republiky.
12. a 19. 10. Cyklus 4 výtvarných seminářů pro lektorky klubů maminek a učitelky MŠ s akreditací MŠMT. Celkem 43 účastnic.
30. 11. Seminář pro vedoucí klubů maminek – Metody práce v KM a MC – Skupinová dynamika. 23 účastnic.

Stali jsme se vzdělávacím střediskem a prostřednictvím kursů se programy pro kluby maminek rozšířily do dalších 18 míst jihomoravského regionu.

počet seminářů a výcviků: 7

počet účastníků: 170

CVIČENÍ

O tento typ programu je stále větší zájem. Kromě zlepšení fyzické kondice je důležitý prostor pro neformální kontakty a sdílení.

1. Cvičení rodičů s dětmi

Rodiče s dětmi od 1½ do 3 let

Rodiče s dětmi od 3 do 4 let

Rodiče s předškolními dětmi

2. Cvičení v těhotenství

Cvičení je vhodné pro maminky od dvou měsíců těhotenství do porodu. Fyzioterapeutka zajišťovala individuální přístup dle stupně těhotenství.

3. Cvičení po porodu

Cvičení pro maminky během šestinedělí i později, dle potřeby. Pomáhá k návratu organismu ženy do stavu, v jakém byl před porodem. Cvičení probíhalo v šestičlenných skupinkách a maminky si mohly vzít děťátko s sebou.

4. Cvičení s kojenci

Maminkám s dětmi od šesti týdnů do jednoho roku věku dítěte nabízíme kurz cvičení. Maminky se v průběhu kurzu naučí s dětmi cvičit a také se dozví spoustu informací, které jim mohou pomoci zpříjemnit sžívání s novým členem rodiny.

počet cvičebních hodin: 250

počet pravidelných účastníků: 98

KURZY PRO SNOUBENCE

Čtyřdílňý cyklus hovorů o manželství se uskutečnil v únoru, květnu a listopadu pod vedením jednoho z pracovníků Centra pro rodinu a manželských párů. V anketě vyjadřovali snoubenci jako důležitou možnost diskuse a třeba i to, „že se otevřely oblasti, o kterých by jinak nepromluvili“. Tak je velká šance, že se pro manželství rozhodují více zodpovědně.

počet kurzů: 4

počet účastníků: 32

PORADNA – DOPROVÁZENÍ RODIN V KRIZI

Individuální konzultace s rodinným poradcem zaměřené na doprovázení rodiny v krizi a na problémy s výchovou dětí. Individuální doprovázení bylo rozšířeno o svépomocnou skupinu rodičů. Jedná se o stabilní skupinu s půlročním trváním.

počet individuálních konzultací: 54

počet klientů: 102

počet setkání svépomocné skupiny: 24

počet pravidelných účastníků: 16

PROGRAMY PRO SENIORY

Výzkumy potvrzují to, co viditelně prožíváme: důležitost sociálního kontaktu pro duševní i fyzické zdraví seniorů.

Seniorklub

Setkání v klubu seniory motivují k aktivitě, dávají jim pocit sebehodnoty a společenské sounáležitosti, brání seniorům, přes všechny fyzické a duševní potíže, uzavřít se ve svém bytě a izolovat se od okolního světa. Senioři se vzájemně navštěvují a pomáhají si v případě onemocnění. Mají služby v doprovázení 3 nevidomých členek seniorklubu. Reagují na opakovanou nepřítomnost svých členů telefonáty a osobními návštěvami. Vzniká tak společenství, které je schopno nahradit některé sociální služby a jehož členové se cítí bezpečně.

V roce 2002 proběhlo 20 setkání seniorklubu v průměru se 100 účastníky. Zájem o tento program tedy stále roste. Senioři uspořádali mezinárodní setkání se seniory z Vídně a 3 tuzemské zájezdy. Dále se rozšířila činnost tzv. kabinetů seniorů, což jsou zájmové skupiny s pravidelnými schůzkami (kabinet seniorského cvičení, turistiky, kultury).

počet přednášek: 20

počet pravidelných účastníků: 100

koordinátor: DDR. Miroslav Krejčíř

REKREAČNĚ-VZDĚLÁVACÍ POBYT PRO SENIORY

Uskutečnil se 7.–14. 9. 2002 v Hodoníně u Kunštátu. Program se skládal ze cvičení, výletů, přednášek, výtvarného tvoření a duchovního programu. Zúčastnilo se 28 seniorů, organizátorka, fyzioterapeutka a kněz. Senioři nejvíce oceňovali organizaci pobytu a individuální přístup.

TÝDENNÍ POBYT PRO PRARODIČE S VNOUČATY

Uskutečnil se 20. 7. – 27. 7. 2002 v Hodoníně u Kunštátu. Dopoledne měli zvlášť program dětí (soutěže, tvoření) a prarodiče (cvičení, duchovní program) a odpoledne společně. Zúčastnilo se 94 prarodičů a dětí, 4 organizátorky, fyzioterapeutka a kněz. Pobyt se mimořádně vydařil a užili jsme si samé pochvaly. Počet účastníků pobytů: 122

VZDĚLÁVÁNÍ DOBROVOLNÝCH SPOLUPRACOVNÍKŮ

Naše organizace by nemohla bez dobrovolné práce existovat. Přesto lidí ochotných bezplatně věnovat svůj čas ubývá, a to z mnoha pochopitelných důvodů. O to větší péče musí být dobrovolníkům věnována.

Na dobrovolné spolupracovníky jsou kladeny od účastníků akcí stále vyšší požadavky. Proto jsme přistoupili ke specializaci dobrovolníků podle jednotlivých programů. Naši dobrovolníci tak nejsou přetěžováni a mohou se cíleně věnovat určité oblasti. Kromě stálých dobrovolníků s námi spolupracuje mnoho studentů škol sociálního zaměření.

počet stálých dobrovolníků: 68

počet dobrovolníků studentů: 142

5. 1. Výtvarný seminář pro lektorky klubů maminek a učitelky MŠ s akreditací MŠMT. 19 účastnic.
- 25.–27. 1. víkendový výcvik pro dobrovolné spolupracovníky – práce s rodinou podle logoterapie a existenciální analýzy. Hlavním tématem byla ztráta v rodině a hledání smyslu života po této ztrátě, výchova podle logoterapie (PhDr. Martina Kosová). 31 účastníků.
6. 4. Seminář pro vedoucí klubů maminek – Motivace a tvořivost dospělých. 12 účastnic.
15. 6. Seminář pro dobrovolné spolupracovníky pobytů rodin – organizace programů pro celé rodiny, ukázky, náměty, přednáška o motivaci. 30 účastníků.
20. 4. a 16. 11. Semináře pro lektorky cvičení rodičů s dětmi s akreditací MŠMT. Přijelo 28 a 27 účastnic z celé republiky.
12. a 19. 10. Cyklus 4 výtvarných seminářů pro lektorky klubů maminek a učitelky MŠ s akreditací MŠMT. Celkem 43 účastnic.
18. 9. Seminář pro dobrovolné spolupracovníky pobytů rodin. Zhodnocení pobytů a náměty na příští rok. 18 účastníků.
30. 11. Seminář pro vedoucí klubů maminek – Metody práce v KM a MC Skupinová dynamika. 23 účastnic.

počet seminářů a výcviků: 10

počet účastníků: 231

OTEVŘENÉ AKCE

Tento rok jsme pokračovali v pořádání celoměstských akcí pro rodiče a děti v Brně. Díky stále novým nápadům a dobré připravenosti je o tyto programy velký zájem. Velkou účast si také vysvětlujeme tím, že rodiny se chtějí takto volně a neformálně setkávat a skrze účast tolika jiných rodin si potvrdit svoji identitu. Tentokrát se nejvíce akcí odehrálo v rámci oslav 10. výročí Centra pro rodinu a sociální péči

Neděle 12.5. – Hrajeme si staletími

soutěžní odpoledne pro rodiče s dětmi o tom, jak si hráli děti i dospělí od pravěku až po současnost. Odehrávalo se v lesích okolo sídliště Kohoutovice v Brně. Odpoledne se zúčastnil hejtman Jihomoravského kraje.

počet účastníků: 515
počet dobrovolníků: 32

Neděle 19. 5. – Slavnost v ZOO

Již po šesté jsme připravili celodenní program pro rodiny v brněnské ZOO. Smyslem akce je skrze soutěže a kvízy poznat lépe zvířata v ZOO, přispět na chov rodinky paviánů Anubi a pobavit se společně při kulturním programu na pódiu, kde dětem zazpíval Petr Skoumal, skupina Cymbelín a zahrálo divadlo Husa na Provázku.

počet účastníků: 2200
počet dobrovolníků: 35

Neděle 6. 10. – Strašidýlková cesta

Již počtvrté otevřel brněnský hrad Špilberk své brány brněnským rodinám. Stráně parku kolem hradu oživily postavy pohádkové hry, plné úkolů pro celou rodinu. Každý ročník „Strašidýlek ze Špilberku“ přináší nový motiv hry. První ročník se nesl ve znamení barev, druhý byl o pracovitosti, třetí o nudě. Tentokrát bude ústředním námětem hry kniha – kniha plná pohádek. A tak si rodiče s dětmi při závěrečném divadelním představení slíbili, že si budou společně více číst. Jinak zase Všekaz získá moc nad pohádkami a příběhy. Akce byla společnou prací Centra pro rodinu, brněnských klubů maminek a mateřských center.

počet účastníků: 1120
počet dobrovolníků: 48

Sobota 16. 11. – Pout' rodin a dětí

Chceme tímto založit novou tradici duchovních programů pro rodiny. Na místě byly připraveny soutěže pro děti a na ně byla orientovaná i bohoslužba. Přes listopadové počasí se akce vydařila a další chystáme na jaro 2003.

počet účastníků: 250
počet dobrovolníků: 6

KULTURNÍ AKCE

VÝSTAVY

leden – duben – výstava LŠU Veveří Brno
14.–25. května – výstava prací Klubů maminek ve městě Brně
15. 5. – 5. 6. – fotografická výstava „Jak se žije rodině“

KONCERTY

5. 12. Adventní koncert – Musica Poetica Brno.

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

Máme radost z toho, že naše akce poutají pozornost pracovníků v médiích. A to také proto, že se do společnosti dostává významnější témata okolo rodiny. Podle ohlasů posluchačů a diváků jsou to témata živá. Je to dobrý signál pro rodiny i pro společnost neboť se pomalu vytváří klima příznivé rodině.

počet novinových článků: 17
počet rozhlasových vysílání: 5
počet televizních pořadů: 3
počet TV zpravodajství: 3

PROJEKT „KROK ZA KROKEM“

Tento projekt na pomoc sociálně slabým rodinám je určen na podporu dětí a rodin v obtížných situacích, kdy jiné instituce nemají klíč k řešení nebo se pomoc neúměrně prodlužuje. Realizovaná pomoc je vždy výsledkem spolupráce naší organizace, odpovědných institucí a širší rodiny obdarovaného. Finanční prostředky k tomuto projektu jsme získali z účelově vázaného daru, jsou vedeny na zvláštním podúčtu a nejsou použity na provoz a jiné programy Centra pro rodinu a sociální péči. K 1.1. 2002 byl stav na podúčtu pro tento projekt 251.762,- Kč.

V roce 2002 bylo podpořeno 6 projektů a podpořeno 12 rodin nebo jednotlivců v celkové výši 50.076,- Kč:

3.100,- Kč – příspěvek na školu v přírodě pro Markétku Borkovcovou a Terezu Tomášovou. Tato děvčata jsou žákyněmi zvláštní základní školy na Palackého ulici. Obě pochází z vícečetných, sociálně slabých rodin s komplikovanými rodinnými vztahy. Rodiče těchto dívek pobírají sociální dávky, nicméně peníze na zaplacení školy v přírodě již nezískali. Podle třídní učitelky bude pro obě dívky velkým pozitivem, pokud se budou moci školy v přírodě zúčastnit, protože se ani v minulých letech nepodařilo rodičům vyšetřit peníze na tento pobyt.

8.000,- Kč – příspěvek pro paní Lakatošovou a její děti. Paní Lakatošová byla nucena z důvodu agresivity manžela vůči ní a dětem odejít ze svého bydliště v Košicích za příbuznými na Ostravsko. Zde bydlí v domově pro matky v tísni. Celý případ byl konzultován v místě s vedoucí domova, která příspěvek paní Lakatošové vydávala. Příspěvek byl určen na náklady spojené se získáním českého občanství a na úhradu dopravného jejich dětí do školních zařízení.

8.000,- Kč – příspěvek pro rodinu Havlových z Dačic. Manželé Havlovi mají čtyři děti. Oba rodiče pracují s velmi dobrými výsledky s drogově závislou mládeží a větší část majetku vložili do této aktivity s příslibem, že bude uhrazena. Nestalo se tak a rodina se dostala do vážné krize. Je však schopna ji řešit a už ji řeší. Tento příspěvek je tedy veden jako půjčka k vyřešení momentální situace a vedoucí k stabilizaci rodiny, aby nebyl vážněji porušen běžný chod rodiny s dospívajícími dětmi a její kontext v obci. Částka 8.000,- byla použita na úhradu tábora pro astmatické děti (syn František), uhrazení pobytu na internátu v Třebíči pro syna Tomáše a hudební kroužky pro syny Františka a Jana.

1.930,- Kč – příspěvek pro Hanu Belšíkovou a její děti. Hana Belšíková je osamělá matka s dvěma malými dětmi. Je velmi aktivní v rozvíjení svých dětí s vědomím, že vlivem jejich sociálního kontextu mají jistý handicap, který se tímto vyrovnává. Částka byla použita na úhradu pěveckého soustředění pro dceru Hanku, které bylo podmínkou pro přestup do profesionálního dětského pěveckého souboru. Hana byla po soustředění opravdu do souboru vybrána a již se aktivně zúčastňuje zájezdů a vystoupení. Do budoucna to znamená jisté finanční zajištění nezletilého dítěte.

18.000,- Kč – příspěvek pro Erika Sekničku, Pavla Chromého a Michala Ondru – tři žáky třetího ročníku Odborného učiliště pro tělesně postiženou mládež Kociánka na kurz pro svařování elektrickým obloukem nebo svařování plamenem. Žáci se učí oboru zámečnické práce a údržba, pocházejí ze sociálně slabých rodin, jedná se o velmi dobré žáky, E. Seknička je nejlepší žák oboru. Část nákladů na kurz hradí také rodina, čímž je nucena spolupodílet se na snaze o budoucí uplatnění svého syna. Znalost svařování podstatně rozšiřuje možnosti získání budoucího zaměstnání pro tyto žáky, protože většina firem požaduje u zámečnicků znalost svařečských prací. Školy, jejichž zřizovatelem je Jihomoravský kraj, mají ze zákona státním rozpočtem kryty pouze náklady spojené se vzděláním v rámci předepsaných učebních osnov a aktivity, jako je tento kurz sváření, které nejsou součástí učebních plánů příslušného oboru, není možné financovat ze státních dotací.

8.000,- Kč – příspěvek pro paní Starostovou na pokrytí výdajů spojených se sportovní aktivitou její 16leté dcery. Paní Starostová je rozvedená, pracuje v neziskové organizaci, je v momentální tíživé finanční situaci. Její dcera hraje závodně tenis pro TJ Olomouc. Dosud se dařilo paní Starostové získávat peníze na financování dceřiny sportovní kariéry. Její současná situace to ale již neumožňuje. Její dceři hrozí ukončení sportovní aktivity na současné úrovni, což by v jejím věku mohlo způsobit negativní změnu životního stylu.

Projekt Krok za krokem podpořili: Ing. Jan Brabenec, Olga Grünwaldová, rodina Janova, Seyfried Evžen, Ing. Pavel Svatý, Ing. Roman Zeman.

CO PŘIPRAVUJEME

PROGRAMY PRO HYPERAKTIVNÍ DĚTI

Zatím jsme se více věnovali rodičům, teď jsou na řadě také děti. Proto chceme otevřít: skupinu rytmiky pro předškolní děti, skupinu dětí pro nácvik emočních a sociálních dovedností, skupiny dětí pro nácvik a koncentraci pozornosti, arteterapii pro předškolní děti.

KURZ PRO MATKY PŘED NÁSTUPEM DO ZAMĚSTNÁNÍ

Jedná se o 8dílň motivací kurz ve spolupráci s Úřadem práce Brno-venkov. Cíle kurzu jsou patrné z jednotlivých témat: *Konečně je čas na mě, Slučitelnost rodiny a zaměstnání, aneb Co se změní, až půjdu do práce, Komunikace, Situace na trhu práce, Počítač jako strašák, nebo pomocník? – Úvod do práce s PC.*

TANEČNÍ PRO MANŽELE

Čtyřdílň kurz v lednu 2003. Trochu opakování před plesovou sezónou a hlavně možnost v přátelské atmosféře dělat chyby a nečekané variace.

REKONSTRUKCE PODKROVÍ

množství programů už není možné vměstnat do jednoho sálu. Chybí nám jednoduše zařízení klubovny, herna pro děti a větší prostor na cvičení. Jsme na začátku ...

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2002

Příjmy celkem	5 320 500
Hlavní činnost – programy a akce.....	3 805 000
Jihomoravský kraj	25 000
Dotace MmB – OSP	140 000
Dotace MmB – Odbor školství	29 000
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	332 000
Ministerstvo zdravotnictví.....	70 000
Biskupství brněnské	400 000
Kirche in Not	188 000
Nadace VIA.....	7 500
Dary	111 770
Úroky.....	21 160
Vedlejší činnost.....	191 133
Výdaje celkem	5 293 200
Hlavní činnost – programy a akce.....	3 531 650
Materiál	334 895
Služby	287 600
Bankovní poplatky.....	6 186
Mzdy zaměstnanců vč. pojištění	785 303
Mzdy na dohodu	227 515
Poskytnuté dary	55 381
Propagace.....	64 670
Odpisy.....	0
Hospodářský výsledek za rok 2002.....	+ 27 300

V Brně 29. 1. 2003

INFORMACE O ORGANIZACI

adresa: Josefská 1, 602 00 Brno
tel./fax: 542 217 464
mobil: 737-976 946
e-mail: prorodinu@centrum.cz
www.rodiny.iol.cz
IČO: 4499 1584
č. účtu: Volksbank 4010046676/6800
registrace: MK 1. 6. 1992

CENTRUM PRO RODINU
A SOCIÁLNÍ PÉČI

a lidech v ní ...

Vedoucí: Ing. Bc. Vít Janků
e-mail: prorodinu@centrum.cz, tel.: 542 21 74 65

Programoví pracovníci:

Marcela Ondrújová: zástupce vedoucího, dovolené rodin a pobyty, osamělí rodiče, vzdělávání dobrovolníků

e-mail: marcela.ondrujova@centrum.cz, tel.: 542 21 74 64

Dana Chaloupková: programy pro maminky, cvičení, akreditované kurzy, kurzy pro nastávající rodiče, akce pro veřejnost

e-mail: dana.chaloupkova@centrum.cz, tel.: 542 217 464

Jindra Kašpárková: akce pro veřejnost, projekt Krok za krokem, pokladna, fundraising

e-mail: jindriska.kasparkova@centrum.cz, tel.: 542 217 464

Ekonom: Karla Nekvapilová

e-mail: karla.nekvapilova@centrum.cz, tel.: 542 217 465

Stálí spolupracovníci:

MUDr. Jana Hájková – doprovázení osamělých rodičů, přednášková činnost

Dr. Miroslav Krejčíř – programy pro seniory

Zita Křiváková – cvičení, poradenství pro nastávající rodiče, laktační poradna

JUDr. Lenka Sazečková – cvičení rodičů s dětmi

Mgr. Dana Skřičková – cvičení rodičů s dětmi

Petra Škrdlíková – programy pro hyperaktivní děti a jejich rodiče

Dobrovolní spolupracovníci:

Ing. Jana Benešová – akce pro veřejnost, programy pro maminky na MD

Mgr. Ing. Hana Konečná PhD. – výzkum v oblasti rodičovství a programy pro bezdětné páry

Bc. Martina Nečesalová – realizace pomoci v projektu Krok za krokem

Ing. Karel Nečesal – poradenství, školení pracovníků, projekt Krok za krokem

Ing. Ladislav Pliska – tvorba a údržba webových stránek

Bc. Ivona Tichá – sociální poradenství, programy pro maminky na MD

PhDr. Josef Zeman, CSc. – regionální rodinná politika

Jana Žáčková – příprava akreditovaných kursů

***Dobvolní spolupracovníci pro
rodinné a pobytové programy:***

Helena a Josef Bízovi, Helenka Bízová, Eva Čermáková, Jindřich Čoupek, Augustin Dobeš, Lenka a Luboš Herzovi, Marie a Jan Jaškovi, Ladislav Kinc, Jarmila Kopecká, Stanislava Kopecká, manželé Krchňákoví, manželé Líkařovi, Zuzana a Josef Luterovi, Radek a Marcela Muzikářovi, Jan a Zdena Nečasovi, P. Petr Nešpor, Dominika Ondráčková, Jana a Milan Ondrušovi, Miloš Pelikán, P. Jan Peňáz, P. František Puchnar, Ludmila Račanská, Zdenek Řezníček, Hana Svobodníková, Marie Sychrová, Petra Štefková, Jolana Tejkalová, Hana Vichrová, Ivana Vitová, Pavel a Míša Wojtkovi, P. Pavel Zahradníček, Marek a Lenka Zemanovi, Jana Vaňková, Blanka Šimková

***Dobvolní spolupracovníci pro
akce pro širokou veřejnost:***

Studenti a jejich pedagogové:

Vyšší odborné školy sociální Kounicova Brno a zvláště děkujeme paní profesorce Regině Hronové, Evangelické akademie v Brně a zvláště děkujeme paní ředitelce Mgr. Janě Slámové, Fakulty sociálních studií MU Brno

Maminky:

Jitka Nevřivá, Liba Hnátková, Eliška Vondráčková, Alena Krásná, Lenka Baková, Petra Mlčochová

V ROCE 2002 NÁS PODPOŘILI:

Organizace:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Biskupství brněnské, Jihomoravský kraj, Kirche in Not, Českomoravská provincie Římské unie řádu sv. Voršily, Vodárenská a. s., s: Lukas, Moravská ústředna Brno-družstvo umělecké výroby, k.c.r. Kudrna-cestovní kancelář, Moravské noviny-Rovnost, Městský výbor KDU – ČSL, SNIP&CO-reklamní společnost, ExMise, Hotel Royal Ricc, Restaurant Besední dům, Zemanova kavárna, D. Trí s.r.o., obchůdek Twigy, Eva market Brno,

Jednotlivci:

Ing. Milan Šimonovský, Augustin Dobeš, P. Mgr. František Eliáš

PODĚKOVÁNÍ

Dobrovolným spolupracovníkům,
kteří dávají svůj čas a síly a bez nichž si činnost Centra pro rodinu nedokážeme dnes už představit.

Lektorkám a lektorům kursů a seminářů
za osobní nasazení, respekt a vcítění.

Státním, církevním a samosprávným institucím
za přívětivý přístup a podporu rodinných iniciativ.

Sponzorům
za finanční a materiální pomoc.

Pracovníkům sdělovacích prostředků
za informace o našich programech a šíření dobrých zpráv o rodině.

Rodičům,
kteří denně nasazují své síly k dobrému fungování rodiny.

Všem,
kteří rodiny povzbuzují a pomáhají jim.

**CENTRUM PRO RODINU
A SOCIÁLNÍ PÉČI**

Josefská 1, 602 00 Brno
tel./fax: +420 542 217 464
e-mail: prorodinu@centrum.cz
IČO: 4499 1584

bankovní spojení: Volksbank
č. účtu: 4010046676/6800
www.rodiny.iol.cz